

Design and test the correlation model between the components of green management (sustainable environmental development) of sports venues

Sajed Pourhasan

Assistant Professor, Department of Sports Management, Islamic Azad University, Ahar Branch, Ahar, Iran

Reza Nikbakesh

Associate Professor, Department of Sports Management, Islamic Azad University, Tehran south Branch, Tehran, Iran

Abstract

Introduction: Green management is the effective and efficient use of all facilities, material and human resources to guide and control the organization to achieve environmental goals in order to create social acceptance and protect the environment. Sports organizations, especially sports venues and facilities, are also a good platform for achieving this important goal. The aim of this study was to investigate the situation of sports venues and facilities in the country in terms of dimensions and components of green management and the correlation model of these components.

Methodology: The present study was methodologically quantitative, applied purpose-oriented and strategy-based. From the statistical population, which included specialists and experts in the field of sports management familiar with the subject of research, environmental specialists, managers of sports venues and facilities, and senior managers of sports and youth departments, 220 of them were selected as a sample. Green management questionnaire was used to collect data. Data were analyzed using one-sample t-test and structural equation modeling, in which SPSS and smart PLS software were used.

Results: The results of this test show that the current condition of sports facilities is lower than the desired level and the results are significant with 99% and an error level of less than one hundredth. Also, another finding of this study showed that the components of challenges, culture building, legitimacy, social structure, restructuring and education as components of a green management model can play a role.

Conclusion: Finally, officials and managers of sports management should take effective measures in this regard to improve the current state of sports facilities and facilities. And in this regard, the use of the capacities mentioned in the green management model, such as culture building and regulation, seems necessary.

Key words: Green Management Components, Health Management, Sports Facilities, Sport Management

* Corresponding Author: Sajed.pourhasan@gmail.com

How to Cite: Pourhasan S., Nikbakesh R. Construction, Design and test the correlation model between the components of green management (sustainable environmental development) of sports venues, Journal of Innovation in Sports Management, 2022;1(1):21-36.

طراحی و آزمون الگوی مولفه‌های مدیریت سبز (توسعه پایدار زیست محیطی) اماکن ورزشی

ساجد پورحسن^{id} | استادیار گروه تربیت بدنی، واحد اهر، دانشگاه آزاد اسلامی، اهر، ایران
رضا نیک بخش^{id} | دانشیار گروه تربیت بدنی، واحد تهران جنوب، دانشگاه آزاد اسلامی، تهران، ایران

چکیده

هدف: مدیریت سبز بکارگیری مؤثر و کارآمد همه امکانات، منابع مادی و انسانی برای هدایت و کنترل افراد و سازمان‌ها جهت نیل به اهداف زیست محیطی، به منظور حفظ محیط زیست، ارتقای سطح سلامتی افراد جامعه و ایجاد رفاه اجتماعی است. سازمان‌های ورزشی، بویژه اماکن و تاسیسات ورزشی نیز بستر مناسبی جهت تحقق این امر مهم هستند. پژوهش حاضر با هدف طراحی و آزمون الگوی مولفه‌های مدیریت سبز (توسعه پایدار زیست محیطی) اماکن ورزشی، انجام شد.

روش پژوهش: پژوهش حاضر از نظر روش شناسی، از نوع کمی، از نظر هدف کاربردی و از نظر نحوه جمع آوری داده‌ها از نوع توصیفی-همبستگی بود. از بین جامعه آماری که شامل متخصصین و صاحب نظران رشته مدیریت ورزشی آشنا به موضوع پژوهش، متخصصین رشته محیط زیست، مدیران اماکن و تاسیسات ورزشی و مدیران ارشد ادارات ورزش و جوانان بودند، تعداد ۲۲۰ تن از آنها به عنوان نمونه انتخاب شدند. برای گردآوری داده‌ها از پرسشنامه مدیریت سبز استفاده شد. داده‌ها با استفاده از مدل‌سازی معادلات ساختاری مورد تجزیه و تحلیل قرار گرفتند که در این راستا از نرم افزارهای SPSS و smart PLS استفاده شد.

یافته‌ها: یافته‌ها نشان داد که براساس نتایج تحلیل عاملی و مدل‌های اندازه‌گیری، ابعاد مولفه‌های مدل به طور معنی‌داری تبیین کننده آن بودند. نتایج تحلیل مسیر نیز نشان داد که روابط بین متغیرهای مدل معنی‌دار است. شاخص‌های برازش نیز در سطح مطلوبی مورد تایید قرار گرفتند.

نتیجه‌گیری: براساس مدل بدست آمده می‌توان گفت که مدیریت سبز فرایندی نظام‌مند و چند بعدی است و ارتباطات خوب و تایید شده بین مولفه‌های مدل و ظرفیت‌های اشاره شده در مدل، می‌تواند در تحلیل و برنامه‌ریزی جهت بکارگیری مدیریت سبز در جوامع ورزشی و به ویژه اماکن و تاسیسات ورزشی مورد استفاده قرار بگیرد.

واژگان کلیدی: مولفه‌های مدیریت سبز، توسعه پایدار زیست محیطی، مدیریت اماکن ورزشی

* نویسنده مسئول: Sajed.pourhassan@gmail.com

پورحسن ساجد، نیک بخش رضا، طراحی و آزمون الگوی مولفه‌های مدیریت سبز (توسعه پایدار زیست محیطی) اماکن ورزشی، فصلنامه نوآوری در مدیریت ورزشی، بهار ۱۴۰۱، ۱(۱): ۳۶-۲۱

مقدمه

انجام فعالیت های بدنی توأم با رعایت مسایل زیست محیطی، بطور مستقیم با سلامتی افراد و کیفیت زندگی شان در ارتباط است. لذا توجه به برنامه های مدیریت سبز در جوامع ورزشی، به ویژه در اماکن و تاسیسات ورزشی امری مهم و اجتناب ناپذیر است. گسترش ورزش و ایجاد تحرک در جوامع شهری به دلایل متعددی یک ضرورت محسوب می شود که باید در برنامه ریزی همه جانبه توسعه انسانی، اجتماعی، اقتصادی و به کلامی دیگر توسعه پایدار لحاظ شود. به هر حال اهمیت ورزش در دنیای کنونی بر کسی پوشیده نیست. رابطه این متغیر با مقولاتی چون توسعه پایدار، توسعه اقتصادی، توسعه اجتماعی، سلامتی، صلح، مشارکت اجتماعی، محیط زیست و... اثرات ژرفی را بر وضعیت جوامع معاصر بر جای نهاده است. یکی از ابزارهای اصلی توجه به انسان، به عنوان اساس توسعه پایدار، توجه به ورزش، تعریف، شناخت ابزارها، مقیاس عملکردی آن و... است تا با ایده پردازی، برنامه ریزی، طراحی و اجرا و نگهداری فضاهای ورزشی امکان عینیت یافتن یکی از پایه های زندگی شهری در عصر مدرنیته که در شکوفایی جان و روح انسان از اهمیت فوق العاده ای برخوردار است، فراهم گردد و این امر خود در تعاملی مثبت با محیط زیست قرار گرفته و به توسعه پایدار در جوامع مختلف شهری می انجامد. مراکز ورزشی در جهت پرورش جسم و جان افراد جامعه و ارتقای سطح سلامتی جسمانی و روانی افراد به ویژه جوانان از ارکان لاینفک هر کشور پیشرفته ای محسوب می شوند. مراکز ورزشی از جمله اماکن و فضاهایی هستند که افراد قسمت اعظم اوقات فراغت خود را در آنها سپری می کنند و از این رو حفظ بهداشت محیط، محیط زیست، سالم سازی محیط و نیز صرفه جویی در هزینه های ذریع باهدف کاهش هزینه ها و قیمت تمام شده خدمات ورزشی از اهمیت خاصی برخوردار است. طراحی اماکن ورزشی به عنوان یک چالش بزرگ برای معماران محسوب می شود چرا که بایستی ضرورت ساخت یک مرکز چند منظوره جهت استفاده ی تعداد بیشتری از کاربران لحاظ گردد. از طرفی این اماکن چالشی برای جنبش سبز محسوب می شوند. این اماکن رد پای زیست محیطی عظیمی را به دلیل نیاز به چندین تن فولاد، بتن و سایر مواد در طول ساخت ایجاد می کنند. از این رو انتخاب اماکن ورزشی به ویژه برای بناهایی با مقیاس بزرگ و با ضمائم چون فضای پارکینگ و جاده های دسترسی، مرحله ای حساس در فرآیند برنامه ریزی و ساخت و ساز است. انتخاب نامناسب می تواند مقدمه ای بر مشکلات زیست محیطی، اقتصادی و اجتماعی باشد (۱).

ساختمان های سبز یا پایدار، ساختار طراحی شده برای بازسازی و حفظ محیط زیست به شیوه های عمل گرایانه از طریق استفاده کارآمد از منابع هستند. این ساختمان ها اغلب با صرفه جویی در هزینه های بلندمدت، فرایندهایی با انرژی کارآمد را به انجام می رسانند. توسعه پایدار رویکردی جامع است که با استفاده از موثرترین نوع انرژی به حفاظت از محیط زیست با ترکیب شیوه های طراحی و مواد مورد استفاده می پردازد. ساختمان های سبز برای محافظت از سلامت استفاده کنندگان، بهبود بهره وری کارکنان، استفاده کارآمدتر از منابع و کاهش اثرات زیست محیطی طراحی می شوند (۲).

اماکن و تاسیسات ورزشی به دلیل پوشش گسترده فعالیت های مختلف از قبیل برگزاری مسابقات و تمرینات ورزشی و روی آوردن تعداد زیادی از تماشاچیان و ورزشکاران به سمت آنها، بر فضای شهر و کاربری های تجاری و مسکونی اطراف خود تأثیر می گذارند. برخی از این تأثیرات شامل اثرات اقتصادی، اجتماعی، ترافیکی و محیط زیستی بر بافت شهر است؛ آگاهی از این موضوع ما را در

پیش‌بینی محل ساخت، طراحی و افزایش بهره‌وری تأسیسات ورزشی یاری خواهد نمود (۳). نگاهی گذرا به وضعیت محیط زیست جهان مبین این واقعیت است که در چند دهه اخیر در نتیجه فعالیت‌های بشر، کره زمین متحمل صدمات جبران‌ناپذیری شده است. بر اساس گزارش سال ۲۰۱۲ برنامه زیست محیطی سازمان ملل، در قرن بیست و یکم مشکلات زیست محیطی رو به افزایش است. افزایش یک درجه‌ای دما، افزایش یک و نیم برابری دی‌اکسید کربن، افزایش ۱۰ برابری سهم فعالیت‌های انسانی در تخریب لایه ازن از ۵ درصد به ۵۰ درصد، افزایش ۱۰ برابری حفره لایه ازن، کاهش سالانه حدود ۱۳ میلیون هکتار از جنگل‌ها در ده سال اخیر، مرگ سالانه ۵ میلیون نفر در معرض زباله‌های شیمیایی، نمونه‌ای از آمارهای نگران‌کننده گزارش سازمان ملل هستند که ارتباط مستقیمی با سطح سلامتی افراد جامعه دارند (۴). فراتر از فعالیت‌های انفرادی مسئولانه در قبال محیط زیست، سازمان‌ها می‌توانند نقش چشمگیرتری در افزایش یا کاهش چالش‌های زیست محیطی داشته باشند و نقش پررنگ انسان در سازمان اهمیت توجه به فعالیت‌های دوستدار محیط زیست در حوزه مدیریت منابع انسانی را متذکر می‌شود (۵).

مفهوم سبز، اصطلاح جدیدی در مدیریت سازمان‌هاست که به عنوان یک مسیر تحقیقاتی جدید در مطالعات سازمانی در چند سال اخیر بوده است (۶). امروزه از سازمان‌ها و مدیران آنها انتظار می‌رود تا در راستای مسئولیت اجتماعی خود به سمت ایجاد سازمان سبز حرکت نمایند (۷). سازمان سبز، سازمانی است که مأموریت‌ها، اهداف و وظایف خود را به نحوی محقق می‌سازد تا هم افراد و سایر سازمان‌های موجود و هم نیازهای آیندگان از منابع محدود مخدوش نشود (۸). برای تبدیل شدن به سازمان سبز، نیاز به مدیریت سبز است (۹). مدیریت سبز بکارگیری مؤثر و کارآمد همه امکانات، منابع مادی و انسانی برای هدایت و کنترل افراد و سازمان‌ها جهت نیل به اهداف زیست محیطی، به منظور حفظ محیط زیست، ارتقای سطح سلامتی افراد جامعه و ایجاد رفاه اجتماعی است (۱۰). مدیریت سبز بر تصمیماتی که در محدودیت‌های محیطی با تأکید بر حفاظت از منابع طبیعی در بهبود کیفیت زندگی گرفته می‌شود، اشاره دارد. هدف مدیریت سبز نگهداری منابع و بهبود کیفیت محیط فیزیکی و بهبود فرآیند است (۱۱). در حال حاضر، هدف نهایی از حفظ محیط زیست، دستیابی به توسعه پایدار در قالب برنامه‌های اقتصادی هماهنگ با اصول حفاظت از محیط زیست و ممانعت از تخریب و تهي سازی منابع تجدید شونده و غیرقابل تجدید است. از این رو برای حل بنیادی مشکلات بحرانی محیط زیست می‌باید دیدگاه‌های کلان و زیربنایی توسعه منطبق با قانونمندی‌های حفاظت محیط زیست طراحی شود و هرگونه سیاست‌گذاری و برنامه ریزی‌های توسعه اقتصادی، اجتماعی و فرهنگی آینده کشور بر شالوده حفاظت اقتصادی، اجتماعی و حفاظت محیط زیست، منابع طبیعی و بهره‌وری خردمندانه از این منابع با نگرش ایجاد تعادل و تناسب بین قانونمندی‌های محیط زیست و توسعه پایدار صورت گیرد (۱). حفاظت از محیط زیست نه تنها به عنوان جز تفکیک‌ناپذیر توسعه پایدار بلکه به عنوان ارزش بنیادین مورد نیاز نسل امروز و نسل‌های آتی مورد پذیرش و تأکید قرار گرفته است. گسترش ورزش و ایجاد تحرک در جوامع شهری به دلایل متعددی یک ضرورت محسوب می‌شود که باید در برنامه ریزی همه‌جانبه توسعه انسانی، اجتماعی، اقتصادی و به کلامی دیگر توسعه پایدار لحاظ شود. به هر حال اهمیت ورزش در دنیای کنونی بر کسی پوشیده نیست. رابطه این متغیر با مقولاتی چون توسعه پایدار، توسعه اقتصادی، توسعه اجتماعی، سلامتی، صلح، مشارکت، محیط زیست و... اثرات ژرفی را بر وضعیت جوامع معاصر بر جای نهاده است. یکی از ابزارهای اصلی توجه به انسان، به عنوان اساس توسعه پایدار، توجه به ورزش، تعریف، شناخت ابزارها، مقیاس عملکردی آن و... است تا با ایده پردازی، برنامه‌ریزی، طراحی و اجرا و نگهداری فضاهای ورزشی امکان عینیت یافتن یکی از پایه‌های زندگی شهری

در عصر مدرنیته که در شکوفایی جان و روح انسان از اهمیت فوق‌العاده‌ای برخوردار است، فراهم گردد و این امر خود در تعاملی مثبت با محیط زیست قرار گرفته و به توسعه پایدار در جوامع مختلف شهری بیانجامد. فرهنگ عامل اصلی و به معنای موتور توسعه پایدار و حفاظت از محیط زیست است. بهبود محیط زیست زمانی حاصل خواهد شد که محیط طبیعی و فرهنگی انسان با هم مرتبط باشند. لازمه تحقق چنین هدفی، وجود اخلاق زیست محیطی در تمامی اقشار یک جامعه است. اخلاق زیست محیطی رفتار ایده آل بشر نسبت به محیط زندگی خود اعم از محیط طبیعی، محیط اجتماعی و فرهنگی است (۱).

رضوی و بوژمهرانی (۱۳۹۴) تحقیقی را با هدف بررسی راهکارهای موثر بر توسعه فرهنگ زیست محیطی و افزایش جلب مشارکت ورزشکاران در فعالیت‌های حفاظت از محیط زیست انجام دادند که با توجه به یافته‌های تحقیق می‌توان راهکارهای ارتقای فرهنگ زیست محیطی را در ۳ گروه راهکارهای آموزشی و پژوهشی، راهکارهای مدیریتی و ساختاری و راهکارهای فرهنگی و ملی تقسیم بندی کرد. پژوهش پاداش و همکاران (۱۳۹۰)، با عنوان بررسی اثرات محیط زیستی اماکن ورزشی بر محیط شهری اشاره نمود که تاثیر گذاری اماکن ورزشی بر محیط زیست اطراف خود و ایجاد آلودگی‌های زیست محیطی را تایید می‌نماید (۱۲). طالب‌پور و همکاران (۱۳۹۰) تحقیقی را با عنوان بررسی رابطه وضعیت زیست محیطی فضاهای ورزشی با میزان مشارکت در فعالیت بدنی انجام داد و به این نتیجه رسیدند که یک محیط ناسالم علاوه بر آنکه به ورزشکار آسیب می‌رساند، بلکه مانعی بر سر راه انگیزه‌های فردی برای اولویت بخشیدن به انجام تمرینات ورزشی است. سریرام و سوبا (۲۰۱۷) در پژوهشی با عنوان تأثیر مدیریت منابع انسانی سبز بر اثربخشی سازمان عنوان کردند که مدیریت منابع انسانی سبز منجر به افزایش تعهد کارکنان و تغییر نگرش آنها خواهد شد. همچنین نتایج پژوهش آنها نشان داد، اقدامات مدیریت منابع انسانی سبز به بهبود اثربخشی و عملکرد مالی سازمان‌ها منجر خواهد شد. بر اساس پژوهش استینت (۲۰۱۶)، تاکید بیشتری بر برنامه‌ریزی، توسعه و مدیریت اماکن ورزشی با توجه به تلاش‌های توسعه پایدار وجود داشته و برنامه‌های ورزشی، تفریحی دانشگاهی اغلب به علت لزومات عملیاتی و اندازه‌شان شامل اماکنی می‌باشد که جنبش سبز به عنوان یک چالش مطرح می‌باشد. در تحقیقی که توسط کلیسون^۲ (۲۰۱۵) صورت گرفت، به بررسی پیوند بین استاد یوم‌های ورزشی سبز و تغییرات اجتماعی پرداخت شده است. هدف از این تحقیق پی بردن به این موضوع بود که آیا تغییرات اجتماعی تاثیر در ایجاد ساختمان‌های سبز ورزشی شده‌اند و یا ایجاد ساختمان‌های سبز ورزشی موجب وجود آمدن تغییرات اجتماعی گشته‌اند. نتایج تحقیق نشان داد که جنبش‌های گسترده‌ی زیست محیطی تاثیر بسیاری در ساخت اماکن ورزشی سبز دارد و تاثیر حالت برعکس کمتر می‌باشد و این اجماع عمومی قادر به متقاعد کردن صاحبان صنعت ورزش به اتخاذ طرح‌های تسهیلاتی پایدار ورزشی می‌باشد. با توجه به اهمیت مسایل توسعه زیست محیطی در صنعت ورزش، جوامع امروزی خواستار ایجاد بستر مناسب برای تولید و شتاب لازم جهت رسیدن به توسعه همه جانبه هستند، بدیهی است بررسی و تبیین تمام مؤلفه‌های اجتماعی، اقتصادی، کالبدی محیطی و... تاثیر گذار بر سلامت شهروندان، از وظایف محققان و فعالان تمام علوم بوده و بازخورد آن به صورت اطلاعات علمی و عملی به سیاست‌گذاران کلان، موجب کمک به مسأله مهم توسعه پایدار کشورهاست (۱۳).

امروزه افزایش توسعه جوامع، سبب استفاده بی‌رویه از منابع طبیعی، تخریب محیط‌زیست، ایجاد آلودگی‌های گوناگون و... شده که این عامل خود تهدیدی برای توسعه پایدار و رفاه و سلامتی افراد این جوامع است. از این رو، ضروری است سازمان‌ها به عنوان بزرگترین اعضای جوامع، اثرات رفتارهای خود را بر محیط‌زیست شناخته و در جهت کاهش اثرات منفی این رفتارها بر اکوسیستم‌های طبیعی اقداماتی را اتخاذ کند (۱۴). یکی از نگرانی‌های عمومی در سراسر جهان، مسائل زیست محیطی است. صنعتی شدن و جهانی شدن از علل اصلی نگرانی می‌باشند، زیرا تمامی منابع طبیعی مثل هوا، آب، مواد معدنی زمین، گیاهان و حیوانات به طرز هشدار دهنده‌ای در حال اتمام می‌باشند (۱۵). استفاده از منابع طبیعی منجر به مسائل جدی مثل تخریب لایه اوزن، هشدارهای جهانی و افزایش CFC و CO₂ در هوا گشته است. برای رفع مشکلاتی که به واسطه صنعتی شدن بر جامعه تحمیل شده است، سازمان‌ها روش‌های طرفدار اکولوژیک و محیطی را با هم ادغام نموده‌اند (۱۶). از این رو آگاهی از اثرات زیست محیطی در سراسر جهان و در میان ملل، ایالات، صنایع و رفتارهای فردی به شدت گسترش یافته است. جنبش‌های محیط‌زیستی در ایالت متحده در اواخر قرن ۲۱، منجر به تحولات عمده در سیاست‌های عمومی، تولید و اقتصاد گشته است. صنعت ورزش نیز در این راستا سهم مسئولیت خود را در قالب ارایه محصولات و خدمات سازگار با محیط‌زیست به عهده دارد (۱۷). با توجه به پتانسیل ورزش در مورد اتلاف انرژی شامل مصرف آب، حمل و نقل، استفاده از کودهای آفت کش و سایر مواد شیمیایی مضر برای محیط‌زیست، منابع مختلف رسانه‌ای به بیان "سایه جدید سبز" در ورزش به عنوان یک نگرانی برای محیط‌زیست پرداخته‌اند (۱۸). امروزه بر کسی پوشیده نیست که اهداف تربیت بدنی و ورزش زمانی تحقق می‌یابد که ورزشکاران در محیط‌زیست سالم و بهداشتی فعالیت نمایند. بکارگیری اصول بهزیستی، ضمن انجام تمرینات بدنی و ورزش، شرایط محیطی سالم برای ورزشکاران و متصدیان ورزش را فراهم می‌سازد. طبیعی است که محیط ورزشکاران با افراد غیر ورزشکار به خاطر حساس بودن وضعیت ورزشکار از نظر جسمی، روحی، روانی و فرهنگ زیست‌محیطی مهمتر است، از این رو ضرورت آشنایی مدیران با اصول بهزیستی و محیط‌زیست و از طریق هوشمند کردن کلیه عوامل حیاتی فضای ورزشی بر کسی پوشیده نخواهد بود. ضرورت محیط‌زیست سالم برای ورزشکاران، مربیان، مدیران و علاقه‌مندان ورزشی بیش از مردم عادی است، زیرا اهداف محیط‌زیست سالم و ورزش از جهت ارتقای سطح سلامتی عمومی نسل حاضر و آتی مشترک بوده و منجر به بهبود شرایط عمومی زندگی انسان‌ها می‌گردد. لذا با توجه به اهمیت مسائل زیست‌محیطی در ورزش و حرکت در جهت حفظ محیط‌زیست، و با توجه به اینکه تحقیقات بسیار محدودی در زمینه مسائل زیست‌محیطی اماکن و تاسیسات ورزشی (چه در داخل و چه خارج از کشور) صورت گرفته است، و معضلاتی مانند عدم صرفه‌جویی در منابع انرژی، آلودگی‌های محیط‌زیستی و... دامن‌گیر محیط اطراف اماکن ورزشی گردیده و روز به روز فراگیرتر می‌شود، اهمیت انجام این تحقیق نمایان می‌شود و ضرورت دارد که مدل مدیریت سبز اماکن و تاسیسات ورزشی بررسی شود تا اقدامات مدیریت سبز در اماکن و تاسیسات ورزشی به عنوان یک بخش مهم در راستای رسیدن به اهداف استراتژیک زیست‌محیطی سازمان‌های ورزشی کشور انجام شود. از این رو هدف پژوهش حاضر تدوین و آزمون مدل مولفه‌های مدیریت سبز اماکن و تاسیسات ورزشی کشور می‌باشد.

روش شناسی

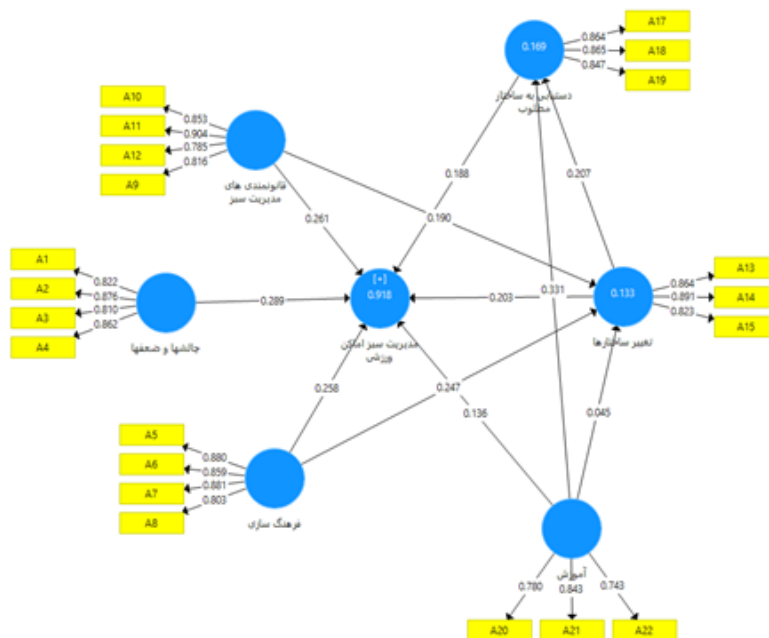
تحقیق حاضر از نظر روش شناسی، از نوع کمی، از نظر هدف کاربردی و از نظر نحوه جمع آوری اطلاعات از نوع توصیفی-همبستگی بود. مشارکت کنندگان تحقیق حاضر شامل ۲۲۰ تن از متخصصین و صاحب نظران رشته مدیریت ورزشی آشنا به موضوع پژوهش، متخصصین رشته محیط زیست، مدیران اماکن و تاسیسات ورزشی و مدیران ارشد ادارات ورزش و جوانان بودند که به روش تصادفی ساده انتخاب شدند. در این پژوهش برای جمع آوری داده ها از پرسشنامه مستخرج از فاز کیفی (تبدیل چارچوب کیفی به پرسشنامه) استفاده شد (۱۹). پرسشنامه شامل متغیرها و عوامل تعیین کننده بود و در مقیاس ۵ ارزشی لیکرت (از بسیار کم = ۱ تا بسیار زیاد = ۵) تنظیم شده بود. پرسشنامه تدوین شده جهت بررسی روایی محتوایی یا صوری در اختیار ۶ نفر از اساتید و ۶ نفر از مدیران قرار گرفت. بعد از تایید روایی محتوایی، ابتدا ابزار در یک مطالعه مقدماتی بین ۳۰ نفر از جامعه آماری توزیع شد سپس از طریق روش آلفای کرونباخ، پایایی یا ثبات درونی آن با استفاده از نرم افزار SPSS20 محاسبه ($\alpha=0/86$) و تایید شد. ضریب آلفای کرونباخ نشان داد که اکثر سازه ها و متغیرهای مرتبط به آن ها دارای ثبات درونی بسیار مناسبی هستند. سپس پایایی و روایی سازه به صورت مراحل گزارش شده در قسمت یافته ها با استفاده از نرم افزار اسمارت پی ال اس^۱ تایید گردید. در آمار استنباطی ابتدا؛ بر اساس آزمون چولگی و کشیدگی برای توزیع داده های پژوهش، مقدار چولگی و کشیدگی تمام متغیرهای پژوهش بررسی شد (بین ۲ و -۲ قرار داشتند، لذا توزیع داده ها نرمال بود). در ادامه تجزیه و تحلیل داده ها و مدل در سه بخش مدل اندازه گیری^۲، مدل ساختاری^۳ و مدل کلی انجام شد. بخش مدل اندازه گیری شامل سؤالات (شاخص ها) هر بعد همراه با آن بعد است و روابط میان سؤالات و ابعاد در این بخش مورد تجزیه و تحلیل قرار گرفت. بخش مدل ساختاری نیز حاوی تمامی سازه های مطرح در مدل اصلی پژوهش است و میزان همبستگی سازه ها و روابط میان آن ها در این قسمت مورد تمرکز و توجه واقع می شود. در بخش مدل کلی که شامل هر دو بخش مدل اندازه گیری و ساختاری است با تایید برازش آن، بررسی برازش در یک مدل کامل می شود. همچنین برای تجزیه و تحلیل داده ها از نرم افزارهای SPSS و Smart PLS استفاده شد.

یافته ها

برای دستیابی به نتایج مطلوب پژوهش، از روش مدل سازی معادلات ساختاری با کمترین مربعات جزئی استفاده می شود. الگویابی معادلات ساختاری در دو مرحله به آزمون الگو می پردازد که شامل آزمون الگوی اندازه گیری و ساختاری می باشد. در مدل سازی PLS، الگوی اندازه گیری را مدل بیرونی و الگوی ساختاری را مدل درونی می نامند. الگوی اندازه گیری به بررسی اعتبار و روایی ابزارهای اندازه گیری و سازه های پژوهش می پردازد و الگوی ساختاری، فرضیه ها و روابط متغیرهای مکنون را مورد آزمون قرار می دهد. جهت بررسی اعتبار سازه ها فرنل و لاکر (۱۹۸۱)، سه ملاک را پیشنهاد می کنند که شامل: ۱- اعتبار هر یک از گویه ها، ۲- اعتبار ترکیبی (Composite reliability) هر یک از سازه ها و ۳- متوسط واریانس استخراج شده (Average Variance

1. Smart PLS
2. Measurement Model
3. Structural Model

(Extracted). همان گونه که در نمودار ۱ و جدول ۱ مشاهده می شود؛ بارهای عاملی استاندارد، پایایی ترکیبی، آلفای کرونباخ و شاخص AVE تمامی گویه ها و متغیرها محاسبه و مقادیر به دست آمده نمایان گر اعتبار همگرا و همبستگی سازه ها می باشند.

نمودار ۱. ضرایب مسیر و بارهای عاملی استاندارد شده ی گویه های مدل پژوهش

جدول ۱. نتایج بررسی اعتبار متغیرهای پژوهش

متغیرها	پایایی ترکیبی	آلفای کرونباخ	متوسط واریانس استخراج شده (AVE)
آموزش	۰/۸۳۲	۰/۷۱۲	۰/۶۲۴
تغییر ساختارها	۰/۸۹۵	۰/۸۲۴	۰/۷۴۰
دستیابی به ساختار مطلوب	۰/۸۹۴	۰/۸۲۲	۰/۷۳۷
فرهنگ سازی	۰/۹۱۷	۰/۸۷۸	۰/۷۳۳
قانونمندی های مدیریت سبز	۰/۹۰۶	۰/۸۶۱	۰/۷۰۷
مدیریت سبز اماکن ورزشی	۰/۹۵۱	۰/۹۲۵	۰/۸۹۹
چالشها و ضعفها	۰/۹۰۸	۰/۸۶۴	۰/۷۱۱

کرونباخ و شاخص AVE تمامی گویه ها و متغیرها محاسبه و مقادیر به دست آمده نمایان گر اعتبار همگرا و همبستگی سازه ها می باشند. جدول ۲ ضرایب همبستگی پیرسون و شاخص روایی منفک را نشان می دهد. مقادیر روی قطر اصلی این ماتریس ریشه دوم میانگین واریانس تبیین شده (AVE) را نشان می دهد. لازمی تایید روایی منفک، بیشتر بودن مقدار ریشه دوم میانگین واریانس تبیین شده (AVE) از تمامی ضرایب همبستگی متغیر مربوطه با باقی متغیرها است (چن، ۱۹۸۸).

جدول ۲. ضرایب همبستگی پیرسون و شاخص روایی منفک

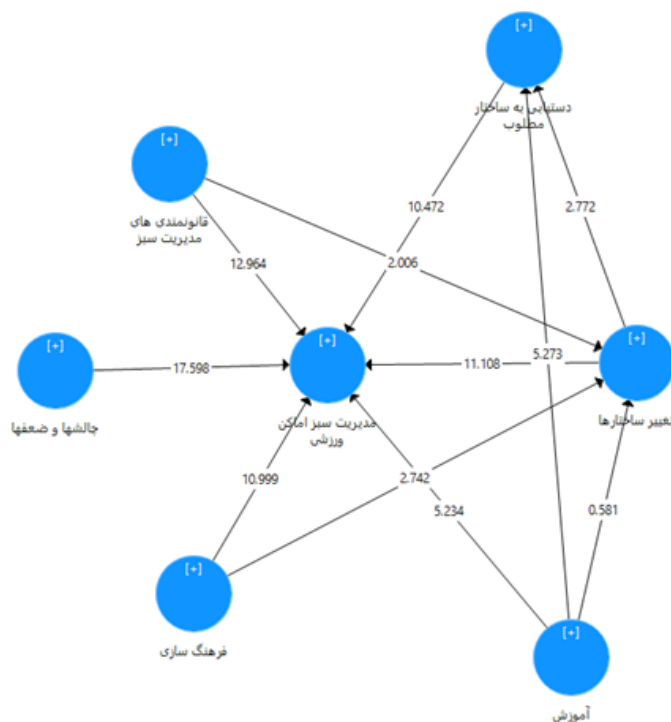
متغیرها	۱	۲	۳	۴	۵	۶	۷
۱- آموزش	۰/۷۹۰						
۲- تغییر ساختارها	۰/۱۲۰	۰/۸۶۰					
۳- دستیابی به ساختار مطلوب	۰/۳۵۶	۰/۲۴۷	۰/۸۵۹				
۴- فرهنگ سازی	۰/۳۷۷	۰/۳۲۸	۰/۴۶۱	۰/۸۵۶			
۵- قانونمندی‌های مدیریت سبز	۰/۳۷۸	۰/۳۰۱	۰/۵۷۴	۰/۵۱۸	۰/۸۴۱		
۶- مدیریت سبز اماکن ورزش	۰/۵۶۸	۰/۴۸۰	۰/۷۰۲	۰/۷۴۴	۰/۷۶۹	۰/۹۴۸	
۷- چالش‌ها و ضعف‌ها	۰/۵۰۲	۰/۱۷۸	۰/۵۱۰	۰/۵۰۵	۰/۵۳۶	۰/۷۵۹	۰/۸۴۳

* تمامی ضرایب همبستگی در سطح خطای کمتر از ۱٪ معنادار هستند.

** قطر اصلی، ریشه دوم میانگین واریانس تبیین شده (AVE) را نشان می‌دهد.

همان طور که قابل مشاهده است، مقادیر موجود بر روی قطر اصلی دارای بیشترین مقدار ستون بوده که این امر نشان دهنده‌ی روایی مناسب سازه‌ها می‌باشد.

پس از بررسی اعتبار و روایی ابزارهای اندازه‌گیری و سازه‌های پژوهش (مدل بیرونی)، لازم است تا روابط متغیرهای مکنون (مدل درونی) مورد آزمون قرار گیرد. بدین منظور، مدل آزمون شده‌ی پژوهش بر اساس ضرایب مسیر (نمودار ۲) و آماره‌ی t (جدول ۳) ارائه شده است.

نمودار ۲. مدل آزمون شده‌ی تحقیق بر اساس آماره t

حال، با توجه به این دو شکل، به بررسی تاثیر متغیرهای مستقل بر متغیرهای وابسته پرداخته می‌شود. نتایج این روابط بر مبنای مدل‌سازی معادلات ساختاری به روش حداقل مجذورات جزئی در جدول ۳ نشان داده شده است. با توجه به نتایج این جدول، تمامی روابط غیر از «تاثیر آموزش روی تغییر ساختارها» معنادار است. لازم به توضیح است که معناداری «تاثیر قانونمندی‌های مدیریت سبز روی تغییر ساختارها» در سطح ۰/۰۵ است ($t > 1/96$) ولی معناداری بقیه روابط در سطح ۰/۰۱ می‌باشد ($t > 2/58$).

جدول ۳. ضرایب مسیر، آماره t و نتایج روابط مدل

نتیجه	ضریب تعیین	آماره t	ضریب مسیر	مسیرهای روابط مدل
تایید		۱۷/۵۹۸**	۰/۲۸۹	تاثیر «چالش‌ها و ضعف‌ها» روی «مدیریت سبز اماکن ورزشی»
تایید		۱۰/۹۹۹**	۰/۲۵۸	تاثیر «فرهنگ‌سازی» روی «مدیریت سبز اماکن ورزشی»
تایید	۰/۹۱۸	۵/۲۳۴**	۰/۱۳۶	تاثیر «آموزش» روی «مدیریت سبز اماکن ورزشی»
تایید		۱۱/۱۰۸**	۰/۲۰۳	تاثیر «تغییر ساختارها» روی «مدیریت سبز اماکن ورزشی»
تایید		۱۰/۴۷۲**	۰/۱۸۸	تاثیر «دستیابی به ساختار مطلوب» روی «مدیریت سبز اماکن ورزشی»
تایید		۱۲/۹۶۴**	۰/۲۶۱	تاثیر «قانونمندی‌های مدیریت سبز» روی «مدیریت سبز اماکن ورزشی»
تایید		۲/۰۰۶*	۰/۱۹۰	تاثیر «قانونمندی‌های مدیریت سبز» روی «تغییر ساختارها»
تایید	۰/۱۳۳	۲/۷۴۲**	۰/۲۴۷	تاثیر «فرهنگ‌سازی» روی «تغییر ساختارها»
رد		۰/۵۸۱	۰/۰۴۵	تاثیر «آموزش» روی «تغییر ساختارها»
تایید	۰/۱۶۹	۲/۷۷۲**	۰/۲۰۷	تاثیر «تغییر ساختارها» روی «دستیابی به ساختار مطلوب»
تایید		۵/۲۷۳**	۰/۳۳۱	تاثیر «آموزش» روی «دستیابی به ساختار مطلوب»

* $t > 1/96$ نشان‌دهنده معناداری در سطح ۰/۰۵ است.
 ** $t > 2/58$ نشان‌دهنده معناداری در سطح ۰/۰۱ است.

اعتبار مدل با استفاده از ضریب تعیین (R^2) مشخص شده است. این ضریب واریانس توضیحی یک متغیر درون‌زا را توسط متغیرهای برون‌زا اندازه‌گیری می‌کند. میزان ضریب تعیین برای متغیرهای وابسته «مدیریت سبز اماکن ورزشی»، «تغییر ساختارها» و «دستیابی به ساختار مطلوب» به ترتیب برابر با ۰/۹۱۸، ۰/۱۳۳ و ۰/۱۶۹ می‌باشد. این بدان معناست که ۹۱/۸ درصد تغییرات متغیر «مدیریت سبز اماکن ورزشی» به وسیله تغییرات متغیرهای «چالش‌ها و ضعف‌ها»، «فرهنگ‌سازی»، «آموزش»، «تغییر ساختارها»، «دستیابی به ساختار مطلوب» و «قانونمندی‌های مدیریت سبز» تبیین شده است. همچنین، ۱۳/۳ درصد تغییرات متغیر «تغییر ساختارها» به وسیله تغییرات متغیرهای «قانونمندی‌های مدیریت سبز»، «فرهنگ‌سازی» و «آموزش» تبیین شده است. نهایتاً، ۱۶/۹ درصد تغییرات متغیر «دستیابی به ساختار مطلوب» به وسیله تغییرات متغیرهای «تغییر ساختارها» و «آموزش» تبیین شده است و بقیه درصد تبیین مربوط به عوامل دیگری است.

برای آزمون کلی مدل، از ضریب Q^2 استون-گیسر برای بررسی توانایی پیش‌بینی متغیرهای وابسته از روی متغیرهای مستقل استفاده شده است. مقادیر مثبت این ضریب نشانگر توانایی پیش‌بینی است (وینزی، هنسلر و وانگ، ۲۰۱۰، ۴۷-۸۲). سومین ماتریس خروجی نرم افزار برای مدل پژوهش محاسبات شاخص افزونگی ($CV Red$) را نشان می‌دهد. هدف این شاخص بررسی توانایی مدل ساختاری

در پیش‌بینی‌کردن به روش چشم پوشی (*Blindfolding*) می‌باشد. معروفترین و شناخته شده‌ترین معیار اندازه گیر یابین توانایی، شاخص Q^2 استون-گیسر است که بر اساس این ملاک باید نشانگرهای متغیرهای مکنون درونزا انعکاسی را پیش‌بینی کند. مقادیر Q^2 بالای صفر نشان می‌دهند که مقادیر مشاهده شده خوب بازسازی شده‌اند و مدل توانایی پیش‌بینی دارد (Henseler et al, 2009) به نقل از محسنین و اسفیدانی، ۱۳۹۳). معیار Q^2 در مورد یک سازه درون‌زا، قدرت پیش‌بینی ضعیف، متوسط و قوی را به ترتیب با مقادیر ۰/۰۲، ۰/۱۵ و ۰/۳۵ مشخص می‌نماید. جدول زیر محاسبات شاخص Q^2 را برای متغیرهای پژوهش نشان می‌دهد. با توجه به نتایج این جدول مشاهده می‌شود که مدل از قدرت پیش‌بینی مطلوبی برخوردار است.

جدول ۴. مقدار Q^2 برای متغیرهای پژوهش

$Q^2 (=1-SSE/SSO)$	
۰/۲۶۴	آموزش
۰/۴۴۲	تغییر ساختارها
۰/۴۳۹	دستیابی به ساختار مطلوب
۰/۵۲۰	فرهنگ سازی
۰/۴۸۸	قانونمندی‌های مدیریت سبز
۰/۸۹۰	مدیریت سبز اماکن ورزش
۰/۴۸۹	چالش‌ها و ضعف‌ها

در مدل‌سازی معادلات ساختاری به کمک روش *PLS* برخلاف روش کواریانس محور (*CB-SEM*) شاخصی برای سنجش کل مدل وجود ندارد ولی شاخصی به نام نیکویی برازش (*GOF*) توسط تنهاوس و همکاران (۲۰۱۵) پیشنهاد شد. این شاخص هر دو مدل اندازه‌گیری و ساختاری را مدنظر قرار می‌دهد و به عنوان معیاری برای سنجش عملکرد کلی مدل به کار می‌رود. این شاخص به صورت میانگین R^2 و متوسط مقادیر اشتراکی به صورت دستی محاسبه می‌شود:

$$GOF = \sqrt{\text{Communality} * R^2}$$

این شاخص، جذر حاصل ضرب دو مقدار متوسط اشتراکی (*Communality*) و متوسط ضریب تعیین (*R Square Average*) است. از آنجا که این مقدار به دو شاخص مذکور وابسته است. حدود این دو شاخصین صفر و یک بوده و تزلزل و همکاران (۲۰۰۹) سه مقدار ۰/۰۱، ۰/۲۵ و ۰/۳۶ را به ترتیب به عنوان مقادیر ضعیف، متوسط و قوی برای *GOF* معرفی نموده‌اند (محسنین و اسفیدانی، ۱۳۹۳).

مقدار متوسط شاخص مقادیر اشتراکی طبق فرمول زیر محاسبه می‌شود:

$$\text{Communality} = \frac{1}{n} \sum_{i=1}^n \text{Communality}_i$$

که مقدار *Communality* محاسبه شده برای مدل پژوهش برابر است با ۰/۵۰۵. و مقدار متوسط شاخص ضریب تعیین به تعداد متغیرهای درونزای مدل طبق فرمول زیر محاسبه می‌شود:

$$R^2 = \frac{1}{n} \sum_{i=1}^n R_i^2$$

مقدار R^2 محاسبه شده برای مدل پژوهش برابر است با ۰/۴۰۷. در نتیجه مقدار GOF برابر است با ۰/۴۵۳ می‌باشد. در نتیجه مدل از مطلوبیت قوی برخوردار است.

بحث

جامعه سالم، زندگی سالم و ارتقای سطح سلامتی افراد جامعه هدف توسعه پایدار است. آسیب‌ها و ناهنجاریهای اجتماعی امروز از جمله مسایل مهم و اساسی جامعه در حال گذار ما است. پیامدهای اقتصادی، اجتماعی، سیاسی و امنیتی آسیب‌های اجتماعی بسیار گسترده است. آمارهای نه‌چندان زینده جامعه ما بیانگر این واقعیت تلخ است. یکی از پایدارترین راه‌های جلوگیری از مفاسد، انحرافات و ناهنجاری‌های رفتاری و سالم‌سازی محیط و زندگی اجتماعی توسعه ورزش و همگانی کردن آن است. توسعه ورزش و تربیت بدنی به عنوان اقدام اساسی برای تامین و تربیت سرمایه انسانی سالم و تندرست یک وظیفه ملی است. دستیابی به توسعه پایدار در قالب برنامه‌های اقتصادی هماهنگ با اصول حفاظت از محیط زیست و ممانعت از تخریب و تھی سازی منابع تجدیدشونده و غیرقابل تجدید است. از این رو برای حل بنیادی مشکلات بحرانی محیط زیست می‌باید دیدگاه‌های کلان و زیربنایی توسعه منطبق با قانونمندی‌های حفاظت محیط زیست طراحی شود و هرگونه سیاست‌گذاری و برنامه ریزی‌های توسعه اقتصادی، اجتماعی و فرهنگی آینده کشور بر شالوده حفاظت اقتصادی، اجتماعی و حفاظت محیط زیست، منابع طبیعی و بهره‌وری خردمندانه از این منابع با نگرش ایجاد تعادل و تناسب بین قانونمندی‌های محیط زیست و توسعه پایدار صورت گیرد. حفاظت از محیط زیست نه تنها به عنوان جز تفکیک ناپذیر توسعه پایدار بلکه به عنوان ارزش بنیادین موردنیاز نسل امروز و نسل‌های آتی مورد پذیرش و تأکید قرار گرفته است. گسترش ورزش و ایجاد تحرک در جوامع شهری به دلایل متعددی یک ضرورت محسوب می‌شود که باید در برنامه ریزی همه‌جانبه توسعه انسانی، اجتماعی، اقتصادی و به کلامی دیگر توسعه پایدار لحاظ شود. به هر حال اهمیت ورزش در دنیای کنونی بر کسی پوشیده نیست. رابطه این متغیر با مقولاتی چون توسعه پایدار، توسعه اقتصادی، توسعه اجتماعی، سلامتی، مشارکت اجتماعی، محیط زیست و... اثرات ژرفی را بر وضعیت جوامع معاصر بر جای نهاده است. فرهنگ عامل اصلی و به معنای موتور توسعه پایدار و حفاظت از محیط زیست است. بهبود محیط زیست زمانی حاصل خواهد شد که محیط طبیعی و فرهنگی انسان با هم مرتبط باشند. لازمه تحقق چنین هدفی، وجود اخلاق زیست محیطی در تمامی اقشار یک جامعه است. اخلاق زیست محیطی رفتار ایده آل بشر نسبت به محیط زندگی خود اعم از محیط طبیعی، محیط اجتماعی و فرهنگی است. با توجه به اهمیت مسایل توسعه زیست محیطی در صنعت ورزش، جوامع امروزی خواستار ایجاد بستر مناسب برای تولید و شتاب لازم جهت رسیدن به توسعه همه‌جانبه هستند، بدیهی

است بررسی و تبیین تمام مؤلفه‌های اجتماعی، اقتصادی، کالبدی محیطی و... تاثیرگذار بر سلامت شهروندان، از وظایف محققان و فعالان تمام علوم بوده و بازخورد آن به صورت اطلاعات علمی و عملی به سیاستگذاران کلان، موجب کمک به مسأله مهم توسعه پایدار کشورها است.

یافته‌های این پژوهش نشان داد که مولفه‌های چالش‌ها، فرهنگ سازی، قانونمندی، ساختار اجتماعی، تغییر ساختار و آموزش به عنوان مولفه‌های یک مدل مدیریت سبز می‌توانند نقش ایفا کنند و به نظر می‌رسد مدیریت چالش‌های اشاره شده می‌تواند تبدیل به نقاط قوت مدیریت سبز اماکن و تاسیسات ورزشی ایران شود و در صورت عدم مدیریت صحیح، احتمال تبدیل آنها به بحران‌های جدی دور از انتظار نخواهد بود. بیشتر موانع و چالش‌های اشاره شده در این تحقیق، در حوزه کنترل و تسلط سیاستمداران، برنامه‌ریزان، مدیران کشور قرار دارد.

منابع انسانی بخشی حیاتی در هر سازمان است. تغییرات سریع فناوری، بعد از انقلاب صنعتی در قرن ۱۸ لزوم تخصصی شدن وظایف و جذب نیروهای متخصص را مشخص کرد. امروز همه می‌دانند که وجود نیروی انسانی مناسب در هر سازمانی یکی از ابعاد اصلی تولید است. منابع انسانی باید طوری مدیریت شوند که تمامی افراد و اعضای سازمان را تحت پوشش خود قرار بدهد. امروز، منابع انسانی تنها معطوف به ملزومات کاری در سازمان، ارزیابی‌ها، اخراج از خدمت و سایر امور مشخص نیست. این روزها مدیریت منابع انسانی به بخشی حیاتی در امور مدیریتی بدل شده است و حتی ابعاد جدیدی از جمله مدیریت منابع انسانی سبز به آن اضافه شده است. در سال‌های اخیر، کسب و کارهای گوناگون از ابزاری راهبردی با عنوان مدیریت منابع انسانی سبز بهره می‌برند. این راهبرد جدید نیز در راستای رسیدن به مزیت‌های رقابتی پیگیری می‌شود. سیستم‌های مدیریت محیط زیست به طراحی و ارائه ساختارهایی می‌پردازند که به واسطه‌ی آنها ماحصل کسب و کارهای گوناگون کمتر به محیط زیست و در نتیجه به سلامتی افراد جامعه آسیب وارد کنند.

مدیران با برنامه‌ریزی جدی و بسترسازی مناسب، می‌توانند ضمن طرح جدی بحث مدیریت سبز در متون علمی مدیریت ورزشی کشور، نسبت به کاربرد تکنیک‌ها و اصول مدیریت سبز اماکن و تاسیسات ورزشی اقدام نموده و از این رهگذر ضمن جلوگیری از بحران‌های بالقوه وضعیت عمومی اماکن و تاسیسات ورزشی را ارتقا دهند. نتایج این مطالعه با یافته‌های رضوی و بوژمهرانی (۱۳۹۴)، فیاضی و افشار (۱۳۹۴)، طالب‌پور و همکاران (۱۳۹۰)، سریرام و سوبا (۲۰۱۷)، استینت (۲۰۱۶)، کلیسون (۲۰۱۵)، اسون شمدس (۲۰۱۵)، احمد (۲۰۱۵)، شیخ (۲۰۱۴)، اوپتا و آرواجا (۲۰۱۴)، جکسون و سیو (۲۰۱۰) همسو می‌باشد (۲۰، ۲۱، ۲۲، ۲۳، ۲۴). رضوی و بوژمهرانی (۱۳۹۴) تحقیقی را با هدف بررسی راهکارهای موثر بر توسعه فرهنگ زیست محیطی و افزایش جلب مشارکت ورزشکاران در فعالیت‌های حفاظت از محیط زیست انجام دادند که با توجه به یافته‌های تحقیق می‌توان راهکارهای ارتقای فرهنگ زیست محیطی را در ۳ گروه راهکارهای آموزشی و پژوهشی، راهکارهای مدیریتی و ساختاری و راهکارهای فرهنگی و ملی تقسیم بندی کرد. پژوهش پاداش و همکاران (۱۳۹۰)، مبتنی بر تاثیر گذاری اماکن ورزشی بر محیط زیست اطراف خود و ایجاد آلودگی‌های زیست محیطی را تایید می‌نماید (۲۵). طالب‌پور و همکاران (۱۳۹۰) تحقیقی را با عنوان بررسی رابطه وضعیت زیست محیطی فضاهای ورزشی با میزان مشارکت در فعالیت بدنی انجام داد و به این نتیجه رسیدند که یک محیط ناسالم علاوه بر آنکه به ورزشکار آسیب می‌رساند، بلکه مانعی بر سر راه انگیزه‌های فردی برای اولویت بخشیدن

به انجام تمرینات ورزشی است. سریرام و سوبا (۲۰۱۷) پژوهشی با عنوان تأثیر مدیریت منابع انسانی سبز بر اثربخشی سازمان انجام دادند. نتایج پژوهش آنها نشان داد که مدیریت منابع انسانی سبز منجر به افزایش تعهد کارکنان و تغییر نگرش آنها خواهد شد. همچنین نتایج پژوهش آنها نشان داد، اقدامات مدیریت منابع انسانی سبز به بهبود اثربخشی و عملکرد مالی سازمان‌ها منجر خواهد شد. بر اساس پژوهش استینت^۱ (۲۰۱۶)، تأکید بیشتری بر برنامه‌ریزی، توسعه و مدیریت اماکن ورزشی با توجه به تلاش‌های توسعه پایدار وجود داشته و برنامه‌های ورزشی، تفریحی دانشگاهی اغلب به علت لزومات عملیاتی و اندازه‌شان شامل اماکنی می‌باشد که جنبش سبز به عنوان یک چالش مطرح می‌باشد. اماکن و تأسیسات ورزشی به دلیل پوشش گسترده فعالیت‌های مختلف از قبیل برگزاری مسابقات و تمرینات ورزشی و روی آوردن تعداد زیادی از تماشاچیان و ورزشکاران به سمت آنها، بر فضای شهر و کاربری‌های تجاری و مسکونی اطراف خود تأثیر می‌گذارند. برخی از این تأثیرات شامل اثرات اقتصادی، اجتماعی، ترافیکی و محیط زیستی بر بافت شهر است؛ آگاهی از این موضوع ما را در پیش‌بینی محل ساخت، طراحی و افزایش بهره‌وری تأسیسات ورزشی یاری خواهد نمود (۱۲).

نتیجه گیری نهایی

چگونگی نقش صنعت ورزش و فرهنگ ورزشی حاکم در یک جامعه در تخریب محیط زیست تنها بخشی از این فرآیند است. زیرا ورزش تنها یک علت نیست، بلکه خود نیز یک قربانی است. انجام یک فعالیت ورزشی خاص در یک محیط ناسالم بوم‌شناسی اگر غیرممکن نباشد، قطعاً سخت خواهد بود و اگر هم میسر باشد، غالباً عاقلانه نخواهد بود. یک محیط زیست ناسالم، نه تنها به صورت‌های گوناگون به ورزشکار صدمه می‌زند، بلکه راهی برای ادامه فعالیت‌های ورزشی او خواهد بود. لذا بر اساس نتایج به دست آمده، در گام اول پیشنهاد می‌شود موضوع مدیریت سبز به صورت جدی‌تری وارد متون علمی مدیریت ورزشی در دانشگاه‌های کشور شود و حتی به صورت موضوعی ویژه در همایش‌ها به عنوان محور همایش معرفی شود تا از این طریق محققان را به تحقیق بیشتر در این زمینه ترغیب نماید و اهمیت و کاربرد مدیریت سبز در مدیریت ورزشی برای همگان آشکارتر شود. گام بعدی انجام اصلاحات در ساختار مدیریتی اماکن و تأسیسات ورزشی است. پیشنهاد می‌شود دستورالعمل‌های مشخص و اصولی برای ساخت اماکن و تأسیسات ورزشی تهیه شده و همچنین سازمان‌های مرتبط را ملزم سازد تا بر اساس مفاهیم به دست آمده در این بخش از تحقیق، اقدام به انجام اصلاحاتی در ساختار اماکن و تأسیسات ورزشی نمایند. گام سوم انجام سیاست‌گذاری‌های مناسب در زمینه مدیریت سبز است. پیشنهاد می‌شود دستگاه‌های متولی در این زمینه از جمله مجلس شورای اسلامی و وزارت ورزش و جوانان با تشکیل کارگروه ویژه‌ای نسبت به بسترسازی و ایجاد سیاست‌های واحد و مشخص به دور از هرگونه ابهام اقدام نمایند و در صورت لزوم آنها را تحت عنوان طرحی مرتبط با مدیریت سبز اماکن تأسیسات ورزشی در مجلس شورای اسلامی یا سایر نهادهای ذیربط به صورت قانون مشخص نمایند. گام بعدی که خود از اهمیت زیادی برخوردار است در حوزه مسائل اجتماعی فرهنگی قرار دارد. برخی از چالش‌های موجود به راحتی قابل مدیریت نبوده و وابسته به مسائل کلان جامعه است که شاید از دسترس مدیران حوزه‌های مرتبط با مدیریت سبز خارج باشد. اما

الگوسازی و اطلاع رسانی‌های لازم در مؤسسات آموزشی، تلویزیون، روزنامه‌ها و فضای مجازی و سایر قسمت‌های مرتبط می‌تواند در ارتقاء سطح آگاهی مفید باشد در نهایت در گام آخر پیشنهاد می‌شود نسبت به موضوع مدیریت سبز و عوامل انسانی دخیل اقدامات اصولی اتخاذ شده و نسبت به انتخاب افراد آموزش دیده و واجد شرایط و نیز تدوین الزامات احراز شرایط مدیریت سبز اقدامات لازم صورت گیرد.

Reference

- Sarani, M. (1395). Qualitative study of sports managers' approach to environmental issues in sports venues. Master Thesis. Shahroud University of Technology. [In Persian].
- Gao, Y. and Zheng, J. (2020), The impact of high-speed rail on innovation: an empirical test of the companion innovation hypothesis of transportation improvement with China's manufacturing firms. *World Development*, 127: 104838.
- Bahmanpour, H. (1384). Guide to Sympathy with Environmentally Friendly Athletes, National Olympic Committee of Iran. [In Persian].
- Jafari, S., Jalali Farahani, M., Khabiri, M. (2020). Study of Barriers of Constructive and Designing Green Sport Environments from Expertise's Point of View. *Journal of Sport Management*, 12(1): 35-56. [In Persian].
- Solheim, M.C., Boschma, R. and Herstad, S.J. (2020). Collected worker experiences and the novelty content of innovation. *Research Policy*, 49(1), 103856.
- Arulrajah, A.A, Opatha, H, Nawaratne, N.N.H. (2015). Green Human Resource Management Practices: A Review. *Sri Lankan Journal of Human Resource Management*, (5)1: 120-138.
- Jabbour, C.J.C. (2011), How green are HRM practices, organizational culture, learning and teamwork? A Brazilian study. *Industrial and Commercial Training*, 43(2): 98 -105.
- Sriram, V.P and Suba, M. (2017), Impact of Green Human Resource Management (G- RM) Practices over Organization Effectiveness. *Journal of Advanced Research in Dynamical and Control Systems*, 14(5): 386-394.
- Millar, J, Chandana, S, Michael & Müller, C. (2016), Green human resource management: a comparative qualitative case study of a United States multinational corporation. *The International Journal of Human Resource Management*, 27(2): 192-211.
- Sudin, S. (2011), Strategic Green HRM: A proposed model that supports Corporate Environmental Citizenship. *International Conference on Sociality and Economics Development*.
- Moini, J, Hamid, S & Szuchy, K. (2014), Adoption of green strategy by Danish firms. *Sustainability Accounting, Management and Policy Journal*, 5(2):197-223.
- Sedghi, Sh. (2021). Designing a model for sustainable environmental development of sporting events in Iran. Ph.D Thesis. Tabriz University. [In Persian].
- Razavi, M.H., Bojhmehrani, S. (2015). Strategies for the development of environmental culture in sports. *Journal of Strategic Studies in Sports and Youth*. 29, 129-142. [In Persian].
- Wagner, M. (2013), Green Human Resource Benefits: Do they Matter as Determinants of Environmental Management System Implementation. *Journal of Business Ethics*, 114(3):443-456.
- Hafezalkotob, A. (2017), Competition, cooperation, and cooptation of green supply chains under regulations on energy saving levels. *Transportation Research Part E: Logistics and Transportation Review*, 97, 228-250.
- Seyedjavadin, S., Roshandel Arbatani, T., Nobari, A. (2017). Green Human Resource Management A Investment Approach and Sustainable Development. *Journal of Investment Knowledge*, 5(20), 297-327. [In Persian].
- Cirera, X. and Muzi, S. (2020), Measuring innovation using firm-level surveys: evidence from developing countries, *Research Policy*, 49(3), 103912.
- Ahmad, S. (2015). Green Human Resource Management: Policies and practices. *Cogent Business & Management*, 2: 1-13.

- Pourhassan, S; Safania, A; Amirtash, A; Nikbakhsh, R. (2021). Development and Psychometrics "Green Management Scale of Iranian Sports Venues and Facilities. *Journal of Health Promotion Management (JHPM)*, 10(4),72-82. [In Persian].
- Talibpour, M., Tojjari, F., Jabbari Noghabim H., Tayyebi, M. (2012). Investigating the relationship between the environmental status of sports facilities and the level of participation in physical activity. The first national conference on management and development of sports tourism. March 2012. Islamic Azad University, Shahroud Branch. [In Persian].
- Farokhi, M., Nasrisfahani, A., Safari, A. (2018). Proposing a Green Human Resource Management Framework for Steel Industry. *Journal of Research in Human Resources Management*, 9(4), 153-179. [In Persian].
- Soltan Hoseini M, Alidoust Ghahfarokhi E, Farahani A. Traffic and Natural Environmental Effects of Sport Stadiums on Urban Environment of Yazd. *Sport Manag Stud*. 2014;6(24):15-30 [In Persian].
- Kellison. Timothy B. (2015). Considering the social Impact Of sustainable Stadium Design. *International Journal of Event Management Research*. Volume 10, Number 1, Special Edition: Sustainable Sports Events. www.ijemr.org.
- Kellison, T. B., & Montello, M. J. (2012). Organizational perception management in sport: The use of corporate pro-environmental behavior for desired facility referenda outcomes. *Sport Management Review*, 15, 500–512.
- Padash, D., Padash, A., Naderiyan, M., Soltan Hoseini, M. (2011). Investigating the environmental effects of sports venues on the urban environment. *Environment and Development*, 3, 31-36. [In Persian].